

משרד המשפטים

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2015

תוכן העניינים

עמוד

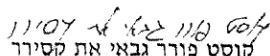
2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות על הביצוע הכספי
5	דוחות על השינויים בגרעון
6	דוחות על תזרימי המזומנים
7-24	באורים לדוחות הכספיים
25	נספח א' - דוח ביצוע תקציב ההוצאות לפי תחומי פעולה
26	נספח ב' - דוח שינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי תחומי פעולה
26	נספח ג' - דוח התאמת גרעון חשבונאי לגרעון תקציבי

דוח רואי החשבון המבקרים של משרד המשפטים המוגש לחשב הכללי של ממשלת ישראל

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של משרד המשפטים (להלן- "המשרד") לימים 31 בדצמבר 2015 ו-2014 ואת הדוחות על הביצוע הכספי, הדוחות על השינויים בגרעון והדוחות על תזרימי המזומנים של המשרד לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הנהלת המשרד. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הנהלה של המשרד וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באותן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של המשרד לימים 31 בדצמבר 2015 ו-2014 ואת הביצוע הכספי, השינויים בגרעון ותזרימי המזומנים של המשרד לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית והוראות התכ"ם בנושא חשבונאות ממשלתית.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

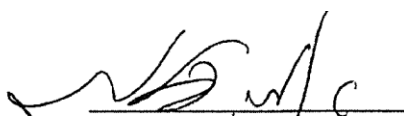
קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

ירושלים
16 במרס, 2016

ליום 31 בדצמבר		באור	
2014	2015		
אלפי ש"ח			
<u>נכסים שוטפים</u>			
755	1,296	3	פקדונות בנאמנות
69,855	53,000	4	חייבים ויתרות חובה
70,610	54,296		
<u>נכסים לא שוטפים</u>			
65,718	56,355	5	יתרות חובה לזמן ארוך
88,767	86,295	6	רכוש קבוע
156,377	176,058	7	נכסים בלתי מוחשיים
310,862	318,708		
381,472	373,004		
<u>התחייבויות שוטפות</u>			
95,603	107,863	8	זכאים ויתרות זכות
179,000	196,000	9	התחייבויות בגין תמיכות
274,603	303,863		
<u>התחייבויות לא שוטפות</u>			
125,488	143,021	10	התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד
24,498	15,771	11א'	הפרשה לתביעות משפטיות
149,986	158,792		
<u>התחייבויות תלויות</u>			
(43,117)	(89,651)	11ב'	גרעון
381,472	373,004		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

 רונן דוד
 חשב בכיר
 משרד המשפטים

 אמי פלמור
 המנהלת הכללית
 משרד המשפטים

16 במרס, 2016
 תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2014	2015		
אלפי ש"ח			
<u>הכנסות</u>			
<u>הכנסות מעסקאות שאינן חליפין</u>			
937,989	962,489		הכנסות מתקציב
571,972	638,463	12	הכנסות מאגרות
87,187	84,304	13	הכנסות מהעברות
12,705	8,727	14	הכנסות אחרות - הכנסות מדינה
<u>1,609,853</u>	<u>1,693,983</u>		
5,974	5,829	15	הכנסות מעסקאות חליפין
<u>1,615,827</u>	<u>1,699,812</u>		סה"כ הכנסות
<u>הוצאות</u>			
902,728	977,616	16	שכר עבודה והטבות לעובדים
458,522	487,282	17	הנהלה וכלליות
284,696	291,245	18	תמיכות
13,115	11,514		פרסום ויחסי ציבור
3,928	4,120		הוצאות מימון, נטו
700	1,427		הוצאות השתתפות
<u>1,663,689</u>	<u>1,773,204</u>		סה"כ הוצאות
<u>(47,862)</u>	<u>(73,392)</u>		גרעון

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

<u>סה"כ</u> <u>אלפי ש"ח</u>	
(21,957)	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2014</u>
26,702	קרן הון בגין פנסיה תקציבית (*)
<u>(47,862)</u>	גרעון לשנה
(43,117)	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014</u>
26,858	קרן הון בגין פנסיה תקציבית (*)
<u>(73,392)</u>	גרעון לשנה
<u>(89,651)</u>	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015</u>

(*) ראה באור 2 יא'.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>		
(47,862)	(73,392)	גרעון
116,563	124,952	התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (א)
68,701	51,560	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>		
-	166	תמורה ממימוש רכוש קבוע
(29,740)	(20,683)	רכישת רכוש קבוע
(38,961)	(31,043)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
(68,701)	(51,560)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
-	-	שינוי במזומנים
-	-	יתרת מזומנים לתחילת השנה
-	-	יתרת מזומנים לסוף השנה
<u>(א) התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>		
הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:		
32,186	34,294	פחת
26,702	26,858	הוצאות בגין פנסיה תקציבית - רישום כנגד קרן הון
-	57	הפסד הון ממימוש רכוש קבוע
58,888	61,209	שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:
47	(541)	ירידה (עלייה) בפקדונות בנאמנות
(3,933)	16,855	ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה
24,629	9,363	ירידה ביתרות חובה לזמן ארוך
5,750	12,260	עלייה בזכאים ויתרות זכות
18,000	17,000	עלייה בהתחייבויות בגין תמיכות
9,076	17,533	עלייה בהתחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד
4,106	(8,727)	עלייה (ירידה) בהפרשה לתביעות משפטיות
57,675	63,743	
116,563	124,952	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. רקע

משרד המשפטים הוא משרד מטה מרכזי של ממשלת ישראל הפועל לעשיית צדק ולשירות הציבור בתחום המשפט בהתאם למדיניות הממשלה, תוך הגנה על שלטון החוק, על זכויות האדם ועל ערכי היסוד של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, שבה הכול שווים בפני החוק.

המשרד אמון על שורה ארוכה של נושאים ותחומי פעילות משפטיים ומקצועיים שונים, ובין תפקידיו העיקריים:

- ארגון מערכות בתי המשפט, בתי הדין וההוצאה לפועל
- הכנת נוסח החקיקה הממשלתית, ליווי החקיקה הפרטית ופרסום הרשומות
- ייעוץ משפטי לממשלה ולמשרדה
- אכיפת החוק הפלילי באמצעות מערכת התביעה הכללית
- ייצוג המדינה בפני ערכאות שיפוטיות ומעין שיפוטיות
- ביצוע חוקים ששר המשפטים ממונה על ביצועם, ובכלל זה מתן שירותים משפטיים
- אסדרה בתחומים משפטיים ומקצועיים מגוונים

במשרד המשפטים נכללים, בין היתר, היחידות והמערכים הבאים: הייעוץ המשפטי לממשלה ומחלקת ייעוץ וחקיקה, פרקליטות המדינה, אגף הסיוע המשפטי האזרחי, הסנגוריה הציבורית, אגף האפוטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי, אגף רישום והסדר מקרקעין, אגף שומת מקרקעין, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, רשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשות למשפט טכנולוגיה ומידע, רשות הפטנטים, רשות התאגידים, נציבות תלונות הציבור על שופטים, נציבות הביקורת על מערך התביעה ומייצגי המדינה בערכאות, בתי הדין השרעיים, בתי הדין הדתיים הדרוזיים, מחלקת חנינות, מערכת 'רשומות', בתי הדין המינהליים לפי חוק הכניסה לישראל, מינהל הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה, יחידה לענייני העדות הנוצריות, המרות דת וברית הזוגיות, היחידה הממשלתית לחופש המידע, יחידת תיאום המאבק בסחר בבני אדם, יחידת הממונה על העזרה המשפטית מול המועצה הפלסטינית, יחידת הממונה על בירור תלונות נחקרים בשירות הביטחון הכללי וכן יחידות מטה הנהלת המשרד.

המשרד אמון על אסדרה ורישוי מקצועות בתחומים משפטיים ומקצועיים שונים ובהם רואי חשבון, מתווכים במקרקעין, שמאי מקרקעין, חוקרים פרטיים, שירותי שמירה, נוטריונים, עורכי פטנטים וטוענים שרעיים.

שרת המשפטים אחראית על-פי חוק על מינהל בתי המשפט באמצעות הנהלת בתי המשפט שהינה יחידת סמך, וכן על רשות האכיפה והגביה שאף היא יחידת סמך במסגרתה פועלים מערכת ההוצאה לפועל והמרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות. יחידות הסמך האמורות פועלות באופן עצמאי ומקיימות דיווח כספי נפרד, ולפיכך אינן נכללות בדוחות כספיים אלו.

ב. פעילות אגף האפוטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי

אגף האפוטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי במשרד (להלן- האפוטרופוס הכללי), עוסק בין השאר בניהול נכסים עזובים, ניהול כספי נעדרים, ניהול רכוש מחולט, ניהול כספי פושטי רגל וחברות בפירוק, ניהול כספי קטינים, יתומים וניהול עיזבונות לטובת המדינה. האפוטרופוס הכללי מנהל בעיקרו כנאמן כספים של אנשים פרטיים, שאינם כספים של המדינה, ולפיכך עיקר הנתונים הכספיים של האפוטרופוס הכללי, לא מוצגים בדוח זה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים המפורסמים על-ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית והוראות התכ"ם בנושא חשבונאות ממשלתית. תקני חשבונאות ממשלתית אלה מבוססים על תקני חשבונאות בינלאומיים למגזר הציבורי (IPSAS) המפורסמים על-ידי הוועדה הבינלאומית לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (IPSASB) של הפרציה הבינלאומית של רואי החשבון (IFAC), תוך התאמתם לסוגיות מיוחדות העולות מעריכת הדוחות הכספיים של המשרד.

1. הדוחות הכספיים ערוכים על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות שונים המוצגים על בסיס מדידה אחר, כמתואר בבאורים לדוחות הכספיים. עיקרי המדיניות החשבונאית המתוארים להלן, יושמו באופן עקבי ביחס לכל השנים המוצגות, אלא אם צוין אחרת.

2. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעת הכנתם של הדוחות הכספיים, עריכתם והצגתם על פי כללי החשבונאות המקובלים, נדרשה הנהלת המשרד להשתמש בשיקול דעת, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות. מעצם טיבם של אומדנים והנחות, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים נדרשת הנהלת המשרד להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותיות. בשיקול הדעת בקביעת האומדנים, מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים, וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת. לעניין אומדנים קריטיים ראה סעיף יד' להלן.

3. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי של המשרד הינה שנה. לפיכך, הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות כוללים פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי העוקבת.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- המשרד - משרד המשפטים.
- הממשלה - ממשלת מדינת ישראל.
- אנשי מפתח בהנהלת המשרד - כמשמעותם בתקן חשבונאות ממשלתי מספר 20.
- ישות ממשלתית - משרד ממשלתי או ישות מאוחדת.
- חברה ממשלתית - חברה ממשלתית או חברה מעורבת כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.
- חשכ"ל - אגף החשב הכללי במשרד האוצר.
- שווי הוגן - מחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או מחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.
- הוראות תכ"ם - הוראות תקנון כספים ומשק, הוראות המתפרסמות על ידי החשכ"ל, המסדירות התנהלות תקינה בנושא כספים ומשק, והמחייבות כל גוף או גורם במגזר הממשלתי לפעול על פיהן.
- צדדים קשורים - כמשמעותם בתקן חשבונאות ממשלתי מספר 20.

ג. מטבע הפעילות

פריטים המוצגים בדוח הכספי נמדדים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של המשרד, ומעוגלים לאלף הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועל המשרד ואת עסקאותיו.

ד. הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות מזוהים אשר, לדעת הנהלת המשרד, גבייתם מוטלת בספק.

ה. פקדונות בנאמנות

פקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר המוחזקים בנאמנות עבור צד ג' ואשר קיימת מגבלה לגבי אופן השימוש בהם. הפקדונות מוצגים בהתאם לתנאי הפקדתם (ראה באור 3).

ו. הכנסות לקבל

הכנסות לקבל אשר נכללו בדוח על המצב הכספי, נובעות בעיקר מאגרות תקופתיות של רשות התאגידים אשר נוצרה זכאות לקבלן בשנת הדו"ח ובשנים שקדמו לה, ואשר התשלום בפועל בגינן צפוי להתקבל בשנים הבאות, בהתאם להערכת ההנהלה. הערכת סכום לקבל זה כרוכה במרכיב של אומדן (ראה באור 4).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

רכוש קבוע מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין לרכישת רכוש קבוע או להקמתו לשם הבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו. כאשר נכס מתקבל ללא עלות, או בעלות סמלית, עלותו היא שוויו ההוגן במועד קבלתו. פריטי רכוש קבוע מסוימים, שלא היו קיימים נתונים זמינים לגבי עלותם, נכללו במועד ההכרה לראשונה בהתאם לאומדן שווים ההוגן.

עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המקושר אליו, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים של הרכוש הקבוע.

רווח או הפסד הנובע מגריעת פריט רכוש קבוע ייקבע כהפרש בין התמורה נטו מהמימוש, אם קיימת, לבין הערך בספרים של הפריט.

2. עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט, אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית או פוטנציאל השירות הגלומים בפריט תזרום למשרד וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך היחסי של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

3. פחת

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי, בעיקר, לפי שיטת הקו הישר על פי אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק משמעותי מפריטי הרכוש הקבוע. שיפורים במושכר מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת השכירות לבין אורך החיים השימושי של הנכס.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

3 שנים	- חומרה ומחשבים
6-14 שנים	- ציוד וריהוט משרדי
10 שנים	- שיפורים במושכר

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, ככל שישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. נכסים בלתי מוחשיים

נכס בלתי מוחשי הינו נכס לא כספי, הניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית. נכס ניתן לזיהוי אם הוא ניתן להפרדה או שנובע מזכויות חוזיות או זכויות משפטיות אחרות, וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהמשרד או מזכויות וממחויבויות אחרות.

1. הכרה לראשונה

נכס בלתי מוחשי מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות הוצאות שניתן לייחסן במישרין לרכישת הנכס הבלתי מוחשי. נכסים בלתי מוחשיים שהתקבלו במסגרת עסקה שאינה חליפין ימדדו בהתאם לשוויים ההוגן במועד העסקה.

2. עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו, יתר העלויות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

3. הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח על הביצוע הכספי לפי שיטת הקו הישר. נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים במשרד אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך, נכסים בלתי מוחשיים אלו, כגון עלויות פיתוח, נבחנים לירידת ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

- תוכנות מחשבים 3-10 שנים (בעיקר 10 שנים)

האומדנים בדבר שיטת הפחתה, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, ככל שישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

ט. תמיכות

תמיכות הן הטבות לרווחת הציבור המסופקות על ידי המשרד, שעבורן הוא אינו מקבל תמורה ישירה ממקבלי אותן הטבות, השווה בקירוב לערכם של הסחורות והשירותים שסופקו.

התמיכות נרשמות כהתחייבות בדוחות הכספיים בתקופה בה התרחשו האירועים שיצרו את התמיכה, כל עוד מתקיימים כל אלה:

1. למשרד יש מחויבות קיימת בגין התמיכה כתוצאה מאירוע מהעבר;
2. צפוי כי ידרש תזרים של משאבים החוצה בגין המחויבות; וכן
3. ניתן לאמוד את סכום התמיכה באופן מהימן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

התמיכות הניתנות על ידי המשרד הינן:

1. סיוע משפטי בנושאים אזרחיים למבקשים מעוטי יכולת

תמיכה זו מוענקת על ידי אגף הסיוע המשפטי האזרחי הפועל מכוח חוק הסיוע המשפטי התשל"ב-1972. הסיוע המשפטי כולל ייעוץ משפטי וייצוג המבקשים בערכאות משפטיות המתבצע על ידי עורכי דין הממונים על ידי האגף לפי החוק. המשרד נושא בהוצאות הכרוכות במתן השירות המשפטי, אשר בעיקרן הינן הוצאות בגין שכירת שרותי עורכי דין חיצוניים.

2. ייצוג משפטי לחשודים, לעצורים, לנאשמים ולנידונים הזכאים לכך

תמיכה זו מוענקת על ידי הסנגוריה הציבורית הפועלת מכוח חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995. הזכאות למתן ייצוג משפטי מטעם הסנגוריה הציבורית נקבעת בחוק. המשרד נושא בהוצאות הכרוכות במתן השירות המשפטי, אשר בעיקרן הינן הוצאות בגין שכירת שרותי עורכי דין חיצוניים.

י. הפרשות

הפרשות מוכרות בדוחות הכספיים כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: למשרד קיימת מחויבות (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירועי העבר, צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות כדי לסלקה, וכן ניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות. הסכום המוכר כהפרשה, הינו האומדן הטוב ביותר של הוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח. כאשר ההשפעה של ערך הזמן הינה מהותית, סכום ההפרשה יימדד לפי הערך הנוכחי של ההוצאות הנדרשות לסילוק המחויבות.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: למשרד קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי המשרד ידרש להוציא משאבים כלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן.

יא. הטבות לעובדים

1. התחייבויות בגין הטבות עובדים לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה והפקדות לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים. כאשר למשרד קמה מחויבות משפטית או משתמעת, שניתנת לאמידה מהימנה, למתן מענקים לעובדים, המשרד מכיר בהתחייבות זו במועד בה קמה המחויבות.

2. התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד

בגין כל התחייבויות המשרד בגין סיום יחסי עובד מעביד נרשמות התחייבויות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה.

התחייבות המשרד בגין פנסיה תקציבית מכוסה על ידי מנהל הגמלאות שבמשרד האוצר. ההטבה השנתית בגין כיסוי ההתחייבות נרשמה כהוצאה בדוח על הביצוע הכספי כנגד קרן הון.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין

עסקאות שאינן חליפין הן עסקאות שאינן כוללות חליפין של ערכים, השווים בקירוב זה לזה, בין הצדדים לעסקה. הכנסות מעסקאות שאינן חליפין כוללות את סוגי ההכנסות הבאות:

1. אגרות - סכומים שהמשרד גובה מכוח חוקים ו/או תקנות. הכנסות שהוכרו בדוחות הכספיים נכללות על בסיס מצטבר.

2. העברות - הכנסות מעסקאות שאינן חליפין שאינן נובעות ממיסים ואגרות.

נכס הנוצר כתוצאה מעסקה שאינה חליפין נמדד בעת ההכרה לראשונה לפי שווי ההוגן במועד הרכישה. הכנסות מעסקאות שאינן חליפין מוכרות בגובה הנכס שהוכר בגין אותה עסקה, בניכוי כל התחייבות שהוכרה.

יג. הכרה בהכנסות מעסקאות חליפין

1. הכנסות משרותים נזקפות באופן יחסי בהתאם לתקופת ההסכם.

2. ההכנסה נמדדת לפי שוויה ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה.

יד. אומדנים קריטיים

להלן מידע בדבר אומדנים קריטיים, ששימשו בהכנת הדוחות הכספיים ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של הנכסים וההתחייבויות, לרבות התחייבויות תלויות, המוצגים בדוחות הכספיים:

1. אורך חיים שימושיים של רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים מוגדר

הנהלת המשרד בוחנת בכל תקופת דיווח שנתית את אומדן אורך החיים השימושיים של פריטי רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים. שינויים בהערכות הנהלת המשרד עשויים להשפיע מהותית על הערכים בספרים של פריטים אלו ועל הוצאות הפחת הנזקפות לגרעון לתקופה (ראה באורים 2 ו-1 ח').

2. הכנסות לקבל מחובות אגרות רשם החברות והשותפויות

המשרד מכיר בהכנסות לקבל בגין אגרות רשם החברות והשותפויות בגין השנים שקדמו לתאריך הדיווח, וזאת בהתאם להערכות המתבססות על ניסיון העבר בגין גבייה בתקופות מאוחרות לתקופה בגינה נגבית האגרה ובהתאם לגבייה בפועל לאחר תאריך הדיווח בגין תקופות קודמות.

3. הפרשות בגין התחייבויות לתשלום לנותני שירותים בסנגוריה ציבורית ובסיוע המשפטי

בהעדר רישום פנימי לגבי ההתחייבויות לעורכי דין חיצוניים לתאריך הדיווח, המשרד אומד את סכום ההתחייבויות בגין שירותים שניתנו על ידי גורמים חיצוניים (בעיקר עו"ד חיצוניים), על בסיס תשלומים ששולמו לאחר תאריך הדיווח בגין שירותים שניתנו לפני תאריך הדיווח, ובהתאם לניסיון העבר לגבי תשלומים שצפוי שישולמו בגין שירותים אלו. ראה גם באור 4 ב'.

באור 3: - פקדונות בנאמנות

כולל פקדונות בבנק ישראל ובבנק הדואר בגין רשות הפטנטים. לרשות הפטנטים מוגשות בקשות לרישום פטנטים בינלאומיים. האגרות בגין הרישום בחו"ל נגבות על ידי משרד המשפטים ומועברות למוסדות בינלאומיים בחו"ל. אל מול פקדונות אלה קיימת התחייבות כלפי ארגונים בחו"ל המוצגת ביתרת הזכאים (ראה באור 8). הפקדונות הינם פקדונות שקליים, בעוד שסכום ההתחייבות מסולק על פי שער דולר של ארה"ב.

באור 4: - חייבים ויתרות חובה

יתרות החייבים בדוח על המצב הכספי כוללות יתרות בגין אותן עסקאות אשר למועד הדיווח, להערכת ההנהלה, קיים סיכוי סביר לגבייתם.

א. הרכב:

31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
63,268	50,439	חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין (ב)
2,788	1,323	חייבים בגין עסקאות חליפין (ג)
3,799	1,238	חייבים ויתרות חובה אחרים (ד)
<u>69,855</u>	<u>53,000</u>	

ב. חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין

31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
51,425	36,530	הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות והשותפויות (*)
8,440	7,286	ביטוח לאומי
240	6,213	הכנסות לקבל מהמרכז לגביית קנסות (*)
1,068	2,394	הכנסות לקבל בגין קרן עזבונות
555	462	הכנסות לקבל בגין אגרות של הסנגוריה הציבורית
1,540	-	אחרים
63,268	52,885	
-	2,446	בניכוי - הפרשה לחובות מסופקים
<u>63,268</u>	<u>50,439</u>	

(*) הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות והשותפויות

על פי הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, כל חברה חייבת בתשלום אגרה שנתית בשיעור ובאופן שקבע שר המשפטים בתקנות.

בספרי רשם החברות והשותפויות קיימים חובות אגרה בפיגור ליום 31 בדצמבר, 2015 אשר טרם חל עליהם דין התיישנות בסך של כ- 1.67 מיליארד ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2014 סך של כ- 1.66 מיליארד ש"ח). הנהלת המשרד פועלת משנת 2009 לגבייה מוגברת של חובות עבר אלו, לרבות בדרך של שינויי חקיקה בנושא, כמו גם טיוב מערכת המידע והגבייה.

באור 4: - חייבים ויתרות חובה (המשך)

סכום ההכנסות לקבל המוצג בדוחות הכספיים של המשרד, נובע מחובות אשר נוצרה זכאות לקבלן בשנת הדוח ובשנים שקדמו לה, ואשר התשלום בפועל בגין צפוי להתקבל בשנים הבאות (ראה גם באור 5). הסכום נקבע בהתאם להערכת ההנהלה המתבססת על ניסיון העבר ועל הפעולות שנוקט המשרד לשיפור בגביית חובות העבר. הערכת סכום זה כרוכה במרכיב של אומדן וקיימת אי וודאות לגבי גובה הסכומים שייגבו בסופו של דבר (ראה גם באור 2 ו' 1-2 יד').

כחלק מתהליך שיפור הגבייה מעביר המשרד חלק מהחובות הנ"ל לטיפול המרכז לגביית קנסות (להלן: המרכז), אשר גובה עמלה בסך של 5% בגין הגבייה בפועל. בעת חישוב האומדן נוכח צפי עלויות הגבייה שידרשו בגין גביית חובות אלו.

סכומים אשר נגבו על ידי המרכז עד ליום 31 בדצמבר, 2015 אך טרם הועברו למשרד נכון לאותו מועד, מוצגים, נטו מעמלות הגבייה, בסעיף הכנסות לקבל מהמרכז לגביית קנסות.

ג. חייבים בגין עסקאות חליפין

31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
1,068	1,154	רשות מקרקעי ישראל (*) משרדי ממשלה אחרים
1,025	919	
695	275	
2,788	2,348	בניכוי - הפרשה לחובות מסופקים
-	1,025	
<u>2,788</u>	<u>1,323</u>	

(*) החוב נובע בעיקר משרותי שומה בשנים 2007, 2009 ו-2012.

ד. חייבים ויתרות חובה אחרים

31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
453	548	עובדים מוסדות בגין שכר חברות ממשלתיות מקדמות לעורכי דין אחרים
495	390	
99	97	
2,485	-	
267	203	
<u>3,799</u>	<u>1,238</u>	

באור 5: - יתרות חובה לזמן ארוך

31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
55,802	46,454
9,916	9,901
4,993	3,749
(4,993)	(3,749)
<u>65,718</u>	<u>56,355</u>

הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות והשותפויות (1)
פקדון בגין רכבים במינהל הרכב
קרן פיצויים עקב הליכים פליליים ב"ענבל" (2)
הפרשה בגין תביעות עקב הליכים פליליים (2)

(1) ראה באור 4 ב'.

(2) כולל כספי קרן משותפת של משרד המשפטים ומשטרת ישראל, המנוהלת על ידי הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה בהנהלת "ענבל - חברה לביטוח בע"מ". הקרן מיועדת לשם מימון פיצויים ו/או הוצאות משפט, שישולמו לזכאים לפיצויים בהתאם לסעיפים 80 ו-81 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ו/או בהתאם לסעיף 31 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 ו/או בהתאם לסעיף 38 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996. הקרן הוקמה ביום 31 בדצמבר, 2006. תקופת הפעלתה הינה 3 שנים, ובהתאם למסמכי הקמתה היא תחודש מידי תקופה. מדיניות המשרד הינה לבצע הפרשה לתביעות בסכום השווה ליתרת הכספים בקרן. במהלך שנת 2015 שולמו תשלומים מכספי הקרן בסך של כ- 1,278 אלפי ש"ח (בשנת 2014 כ- 950 אלפי ש"ח).

באור 6: - רכוש קבוע

2015

מבנים	חומרה ומחשבים	ציד וריהוט משרדי	שיפורים במושכר	נכסים בהקמה	סה"כ
אלפי ש"ח					

עלות

340	101,692	76,901	62,348	227	241,508	יתרה ליום 1 בינואר 2015
-	5,283	8,706	411	6,283	20,683	תוספות העברות
-	-	-	1,595	(1,595)	-	גריעות
-	2,864	247	-	-	3,111	
<u>340</u>	<u>104,111</u>	<u>85,360</u>	<u>64,354</u>	<u>4,915</u>	<u>259,080</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

פחת שנצבר

130	80,379	45,860	26,372	-	152,741	יתרה ליום 1 בינואר 2015
27	11,565	6,736	4,604	-	22,932	תוספות גריעות
-	2,806	82	-	-	2,888	
<u>157</u>	<u>89,138</u>	<u>52,514</u>	<u>30,976</u>	<u>-</u>	<u>172,785</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
<u>183</u>	<u>14,973</u>	<u>32,846</u>	<u>33,378</u>	<u>4,915</u>	<u>86,295</u>	יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2015

באור 6: - רכוש קבוע (המשך)

2014

סה"כ	נכסים בהקמה	שיפורים במושכר	ציוד וריהוט משרדי	חומרה ומחשבים	מבנים
------	----------------	-------------------	-------------------------	------------------	-------

אלפי ש"ח

עלות

211,768	2,823	56,127	66,410	86,114	294
29,740	3,283	342	10,491	15,578	46
-	(5,879)	5,879	-	-	-

יתרה ליום 1 בינואר 2014
תוספות
העברות

241,508	227	62,348	76,901	101,692	340
---------	-----	--------	--------	---------	-----

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

פחת שנצבר

132,011	-	21,296	39,827	70,783	105
20,730	-	5,076	6,033	9,596	25

יתרה ליום 1 בינואר 2014
תוספות

152,741	-	26,372	45,860	80,379	130
---------	---	--------	--------	--------	-----

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

88,767	227	35,976	31,041	21,313	210
--------	-----	--------	--------	--------	-----

יתרת עלות מופחתת ליום 31
בדצמבר 2014

באור 7: - נכסים בלתי מוחשיים

2015

סה"כ	נכסים בפיתוח (* אלפי ש"ח	תוכנות מחשבים
------	--------------------------------	------------------

עלות

217,679	86,509	131,170
31,043	29,498	1,545
-	(7,877)	7,877

יתרה ליום 1 בינואר 2015
תוספות
העברות

248,722	108,130	140,592
---------	---------	---------

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

פחת שנצבר

61,302	-	61,302
11,362	-	11,362

יתרה ליום 1 בינואר 2015
תוספות

72,664	-	72,664
--------	---	--------

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

176,058	108,130	67,928
---------	---------	--------

יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2015

באור 7: - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

2014

סה"כ	נכסים בפיתוח (* אלפי ש"ח	תוכנות מחשבים	
178,718	79,457	99,261	יתרה ליום 1 בינואר 2014
38,961	35,761	3,200	תוספות
-	(28,709)	28,709	העברות
217,679	86,509	131,170	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
49,846	-	49,846	פחת שנצבר
11,456	-	11,456	יתרה ליום 1 בינואר 2014
61,302	-	61,302	תוספות
156,377	86,509	69,868	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

(* כולל סך של כ- 65 מליוני ש"ח בגין מערכת חדשה לרישום מקרקעין (ליום 31 בדצמבר, 2014 כ- 62 מליוני ש"ח).

באור 8: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
58,637	64,623	התחייבויות לעובדים בגין ימי חופשה (א)
27,864	33,790	הוצאות לשלם
3,158	3,245	ספקים
3,254	2,963	הכנסות מראש בגין אגרות
1,576	2,145	משרד האוצר - החשב הכללי
605	771	אגרות המיועדות להעברה למוסדות בינלאומיים (ב)
509	326	אחרים
95,603	107,863	

(א) ראה באור 2 יא'.

(ב) ראה באור 3.

באור 9: - התחייבויות בגין תמיכות

א. ההרכב:

31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
146,000	158,000
33,000	38,000
<u>179,000</u>	<u>196,000</u>

בגין הסנגוריה הציבורית
בגין אגף הסיוע המשפטי האזרחי

ב. ההתחייבויות הינן בגין שירותים משפטיים הניתנים במסגרת הסנגוריה הציבורית ואגף לסיוע המשפטי האזרחי. ראה באור 2 ט'.

באור 10: - התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד

א. ההרכב:

31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
69,494	76,987
55,994	66,034
<u>125,488</u>	<u>143,021</u>

בשל ימי מחלה ואחרים (ב)
בשל פיצויי פיטורין (ג)

ב. חישוב ההפרשה לפדיון ימי מחלה בלתי מנוצלים נעשה בהתאם לכללים הבאים:

זכאות העובדים לפדיון ימי מחלה הינה בהתאם להיקף ניצול ימי המחלה בתקופת העבודה כדלקמן:

- א) עובד שניצל מעל ל-65% מימי המחלה שנזקפו עבורו אינו זכאי למענק מחלה.
- ב) עובד שניצל פחות מ-36% מימי המחלה שנזקפו עבורו זכאי לפדיון של 8 ימי מחלה בגין כל 30 ימי מחלה שנצברו.
- ג) עובד שניצל בין 36% ל-65% מימי המחלה שנזקפו עבורו, זכאי לפדיון של 6 ימי מחלה בגין כל 30 ימי מחלה שנצברו.

בהתאם להסכמי השכר, כל העובדים, כולל המועסקים בפנסיה צוברת, זכאים לפדיון ימי מחלה. התשלום יתבצע באופן מדורג התלוי בגיל הפרישה, החל מתשלום מינימלי בגיל 50 בשיעור 30% ועד לתשלום המירבי בגיל 57. ההנחות הבאות שימשו בחישוב ההפרשה כדי לתת ביטוי לאמור לעיל:

- א) עובד בפנסיה תקציבית - סבירות 100% - לכן הופרש 100%.
- ב) עובד בפנסיה צוברת מעל גיל 50 - סבירות 100% - לכן הופרש 100%.
- ג) עובד בפנסיה צוברת מתחת לגיל 50 - סבירות 80% - לכן הופרש 80%.

באור 10: - התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד (המשך)

ג. בהתאם לחוקי העבודה וההסכמים הקיימים, מכוסות רוב התחייבויות המשרד בשל פיצויי פיטורין, על ידי הפקדות שוטפות לקופות הגמל (כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005, הכוללת את קרנות הפנסיה, קופות הביטוח וקופות הגמל לתגמולים ולפיצויים, להלן: 'קופות גמל'), מתוקף סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג - 1963.

סכומי הצבירה בקופות הגמל הינם על שם העובד. קופות הגמל מקבלות על עצמן את חבות המשרד הנובעת מהסכמי העבודה ומשחררות את המשרד מתשלומים נוספים. יתרת ההתחייבויות הכלולה בדוחות הכספיים, הוערכה באופן שמרני כך שכל העובדים יהיו זכאים להשלמת פיצויי פיטוריים.

ייתכן כי ישנם עובדים אשר אינם בתחולת סעיף 14, אך להערכת ההנהלה מדובר במספר שאינו מהותי ולפיכך לא בוצעה הערכה של סכומים אשר הופקדו בקופות הגמל ואשר אמורים להקטין את ההתחייבות בגינם.

ההפרשה להתחייבות לפיצויי פיטורין חושבה בגין עובדים בעלי פנסיה צוברת אשר להם קרן פנסיה או ביטוח מנהלים ללא הפרשה מלאה. ההפרשה החודשית לקרן הפנסיה עבור פיצויים הינה בשיעור 6% מהשכר הקובע לפנסיה, ומסתכמת בשנה ל-72% מהשכר הקובע לפנסיה. בגין 72% מפיצויי הפיטורין חתומים העובדים על סעיף 14 לחוק פיצויי הפיטורין, ולפיכך לא חושבה בגינם הפרשה. בגין החלק העולה על 72% מהפיצויים, המסתכם ב-28% מהשכר הקובע, קיימת התחייבות לפיצויי פיטורין וחושבה בגינה הפרשה.

הכספים הנצברים בקרן פנסיה או בביטוח המנהלים אינם בחזקת המשרד ולכן לא ניתן להם ביטוי בדוחות הכספיים.

ד. הפנסיה התקציבית של עובדי המשרד הינה באחריות מנהל הגמלאות, לכן, ההכרה בהוצאות בגין עובדי המשרד, נרשמת כנגד קרן הון המוצגת בדוח על השינויים בגרעון.

החל משנת 2013, על פי הנחית החשב הכללי, חישוב העלות השנתית של ההפרשה לפנסיה בגין עובדים הזכאים לפנסיה תקציבית בדוחות המשרד נקבע לכ- 20.83% מעלות השכר הפנסיוני.

באור 11: - התחייבויות תלויות

א. הפרשה לתביעות משפטיות

המשרד מהווה צד בתביעות אזרחיות שונות המוגשות נגדו, אשר בחלקן עשויות להסתיים בפשרות או בפסקי דין נגד המשרד. ההליך השיפוטי עשוי לעיתים להימשך על פני מספר תקופות חשבונאיות, כאשר לאורך התקופה, אומדן ההוצאות בגין התביעות יכול להשתנות. הנהלת המשרד ויועציו המשפטיים, העריכו כי צפוי שחלק מתביעות אלה יגרמו למחויבות במשרד וכי קיים אומדן מהימן של סכום המחויבות.

כנגד המשרד הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך הפעילות הרגיל בסכום כולל של כ- 53 מיליוני ש"ח. בגין התביעות האמורות נערכו הפרשות ליום 31 בדצמבר, 2015 בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח, כמפורט להלן, ואשר לדעת הנהלת המשרד, המסתמכת על חוות דעת של היועצים המשפטיים של המשרד, מספיקות לכיסוי ההוצאות הצפויות בגין התביעות האמורות.

באור 11: - התחייבויות תלויות (המשך)

אלפי ש"ח	
24,498	יתרה ליום 1 בינואר 2015
5,101	סכומים שהופרשו השנה
(8,758)	הפרשות שנוצלו השנה
(5,070)	הפרשות שבוטלו השנה
<u>15,771</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

ב. התחייבויות תלויות

כנגד מספר גורמים, והמשרד ביניהם, הוגשה בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגיות בסכום כולל של כ- 6 מליוני ש"ח. לדעת הנהלת המשרד, בהסתמך על חוות דעת של היועצים המשפטיים של המשרד, אין ביכולתה להעריך את סיכויי התביעה בשלב זה. לפיכך לא נכללה הפרשה בספרים בגינן.

כנגד המשרד הוגשו מספר תביעות משפטיות בסכום כולל של כ- 164 מליוני ש"ח. הנהלת המשרד, בהסתמך על חוות דעת של היועצים המשפטיים של המשרד, מעריכה כי סיכויי התביעות קלושים או שלמשרד טענות הגנה טובות כנגד התביעות. לאור האמור לעיל, המשרד לא כלל בספרים הפרשה בגין התביעות האמורות. בנוסף, הוגשו כנגד המשרד תביעות בהיקף כולל של כ- 221 מליוני ש"ח אשר מצויות בשלבים מקדמיים. לדעת הנהלת המשרד בהסתמך על חוות דעת של היועצים המשפטיים של המשרד, אין ביכולתה להעריך את סיכוייהן בשלב זה, לפיכך לא נכללה הפרשה בספרים בגינן.

באור 12: - הכנסות מאגרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
244,684	274,242	אגרות מרשם החברות והשותפויות
92,569	104,362	אגרות מרשות הפטנטים
84,619	89,865	אגרות מרישום והסדר מקרקעין
55,611	62,426	אגרות מרשם המשכונות
94,489	107,568	אגרות אחרות
<u>571,972</u>	<u>638,463</u>	

האגרות השנתיות של רשם החברות והשותפויות נרשמות על בסיס צבירה. רישומן של אגרות אלה נעשה על בסיס אומדן אשר הינו בעל מרכיב של אי וודאות (ראה באור 4 ב'). ההכנסות מיתר האגרות נרשמות ברובן בעת גבייתן (קרי על בסיס מזומן) ולא על בסיס צבירה.

להערכת הנהלת המשרד, סכום ההכנסות לקבל בגין אגרות אשר לא נרשמו בספרי המשרד על בסיס צבירה לתאריכי הדיווח (עקב רישומן על בסיס מזומן), אינו מהותי בהתייחס לדוחות הכספיים של המשרד.

באור 13: - הכנסות מהעברות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
60,838	64,069	תקבולים מהאפוטרופוס הכללי
22,236	16,658	החזר הוצאות משפט
3,987	3,447	הכנסות מהשתתפות
126	130	תקבולים בגין עזבונו
<u>87,187</u>	<u>84,304</u>	

באור 14: - הכנסות אחרות - הכנסות מדינה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
9,005	8,338	עודפי קרן האפוטרופוס הכללי
226	389	השתתפות זכאים לייצוג מתוקף חוק הסיוע המשפטי
3,474	-	הכנסות מרכוש מנוהל (על ידי האפוטרופוס הכללי)
<u>12,705</u>	<u>8,727</u>	

באור 15: - הכנסות מעסקאות חליפין

כוללות בעיקר הכנסות משירותי שומת מקרקעין על ידי השמאי הממשלתי ומביצוע השתלמויות על ידי המכון להשתלמות פרקליטים.

באור 16: - שכר עבודה והטבות לעובדים

א. ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
859,330	923,758	שכר עבודה
26,702	26,858	פנסיה תקציבית (ראה באור 2 יא')
11,721	23,519	גידול בהתחייבויות לפיצויי פיטורין, מחלה, חופשה ואחרים
4,975	3,481	הוצאות בגין פרישת עובדים
<u>902,728</u>	<u>977,616</u>	

באור 16: - שכר עבודה והטבות לעובדים (המשך)

ב. להלן פרטים לגבי אוכלוסית העובדים במשרד על פי הדירוגים השונים:

31 בדצמבר		
2014	2015	
1,046	1,088	פרקליטים וסגורים ציבוריים
861	1,035	מתמחים וסטודנטים
820	807	מינהלי
428	458	מח"ר ואקדמאים
372	399	משפטנים, יועצים משפטיים והשירות המשפטי
97	113	עובדים בכירים
105	110	בוחני פטנטים
51	56	כלכלנים
53	53	מוקבלים לשופטים ונושאי משרה שיפוטית (קאדים)
91	108	אחרים
<u>3,924</u>	<u>4,227</u>	

ההטבות להן זכאים העובדים כוללות בין השאר: ביגוד, הבראה, מענק יובל, ספרות מקצועית, דמי חבר לאגודות השונות בהתאם לדירוג, החזר שכר לימוד והשתלמויות, פרס המשרד/עובד מצטיין.

ג. במסגרת הסכם שנחתם בין הסתדרות העובדים לאוצר המדינה ביום 23 בדצמבר, 2015 הוסכם כי עובדי המגזר הציבורי יקבלו תוספת שכר ממוצעת של 7.5% על פני שלוש שנים כך ש- 50% מהתוספת תשולם באופן דיפרנציאלי והמחצית השנייה כתוספת שוות אחוזים. עוד הוסכם כי ינתן מענק חד פעמי של 2,000 ש"ח לכלל עובדי המגזר הציבורי בשני חלקים שווים שישולמו החל משנת 2016. בדוחות הכספיים נכללה הפרשה לתשלום המענק בהתאם להוראות משרד האוצר.

באור 17: - הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה		
ביום 31 בדצמבר		
2014	2015	
אלפי ש"ח		
245,125	272,623	תחזוקה ותפעול
67,582	72,374	שכירות מבנים וציוד (*)
50,413	56,908	משרדיות
48,641	45,104	ייעוץ מקצועי
32,186	34,294	פחת
-	3,471	חובות מסופקים
7,290	3,456	הדרכה והשתלמויות
7,285	(948)	משפטיות
<u>458,522</u>	<u>487,282</u>	

(*) מבני המשרדים בהם פועל המשרד, מוחכרים בחכירה תפעולית ממינהל הדיור הממשלתי. בהתאם להוראת תכ"ם 2.2.19 חיובי מינהל הדיור הממשלתי בגין דמי השתתפות נרשמו כהוצאה שוטפת בספרי המשרד בתקופת החיוב.

באור 18: - תמיכות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2014	2015
אלפי ש"ח	
317,315	325,716
(32,619)	(34,471)
<u>284,696</u>	<u>291,245</u>

זכאויות ברוטו (*)
בניכוי - השתתפות המוסד לביטוח לאומי

(*) הסעיף כולל רק את העלויות בגין תשלום לעורכי דין חיצוניים. עלויות בגין שכר עובדי המשרד הפועלים בתחום התמיכות, נכללות בבאור 16 א' - שכר עבודה והטבות לעובדים. עלויות בגין שכר דירה והוצאות אחרות הקשורות באותה פעילות נכללות בבאור 17 - הנהלה וכלליות.

באור 19: - פעולות עם צדדים קשורים

מאופי פעילות המשרד, חלק מפעילותו הינו עם צדדים קשורים כהגדרתם בבאור 2 ב' לדוחות הכספיים. בדוחות הכספיים נכללו הפניות לגבי יתרות או עיסקאות עם גופים אלה בכפיפות למבחני המהותיות.

נספח א' - דוח ביצוע תקציב ההוצאות לפי תחומי פעולה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015 (לא מבוקר)

במליוני ש"ח

תחום פעולה	תיאור	באור	תקציב על שינויו		ביצוע		התחייבויות			
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	אחוז ביצוע	לשנה הבאה (*)		
851	ראשי	1	2,010	(522)	1,729	(515)	281	81.59%	272	99%
852	בתי דין באחריות משרד המשפטים	2	25	(6)	22	(6)	3	84.21%	2	95%
			<u>2,035</u>	<u>(528)</u>	<u>1,751</u>	<u>(521)</u>	<u>284</u>	<u>81.69%</u>	<u>274</u>	<u>100%</u>

(*) התחייבות לשנה הבאה - על פי חוק יסודות התקציב, ניתן לבצע התחייבות לשנה העוקבת על בסיס תקציב מזומן (ללא הרשאה להתחייב). התחייבויות אלו צפויות להתממש בשנת התקציב 2016.

(**) אחוז ביצוע לאחר התחייבות לשנה הבאה.

(1) תחום פעולה זה יועד בעיקרון למימון תשלומי שכר לעובדי המשרד ויחידותיו, ייעוץ משפטי לממשלה ושירותים אחרים, כגון:

- מיחשוב ותפעול של יחידות המשרד.
- העסקת קבלנים ויועצים.
- תשלומים על פי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972.
- תשלומים על פי חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו-1955.
- עלויות מנהלת היחידות המקצועיות (מועצת רואי חשבון, רשם המתווכים, מועצת שמאי המקרקעין, המחלקה לרישוי חוקרים ושירותי שמירה, המחלקה לרישוי נוטריונים ומערכת "רשומות").
- הוצאות הפרקליטות לניהול משפטים ותשלומי פיצויים אזרחיים, וכן להוצאות בגין מיקור חוץ של תיקים שהועברו לטיפול של עורכי דין פרטיים.

(2) תוכנית זו מהווה מקור לתשלומי שכר, תפעול, מיחשוב ודירור של בתי הדין השרעיים ושל בתי הדין הדרוזים.

נספח ב' - דוח שינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי תחומי פעולה (לא מבוקר)

במליוני ש"ח

תחום פעולה	תיאור	תקציב מקורי	שינויים	תקציב לפני עודפים	עודפים	תקציב על שינויי	ביצוע תקציב	אחוז ביצוע מתקציב מקורי	אחוז ביצוע על שינויי
851	ראשי	1,735	100	1,835	175	2,010	1,729	99.65%	86.02%
852	בתי דין באחריות משרד המשפטים	30	(6)	24	1	25	23	76.66%	92%
		1,765	94	1,859	176	2,035	1,752	99.26%	86.09%

נספח ג' - דוח התאמת גרעון חשבונאי לגרעון תקציבי (לא מבוקר)

לשנה שהסתיימה
ביום
31 בדצמבר
2015
אלפי ש"ח

(73,392)

גרעון לפי דוח על הביצוע הכספי

התאמות לגרעון החשבונאי שאינן מקבלות ביטוי תקציבי

23,519
26,858
(17,000)
8,727
(2,472)
19,681
14,079

זכויות עובדים - גידול בהפרשות סוציאליות
פנסיה תקציבית
תמיכות
הפרשה לתביעות משפטיות
רכוש קבוע - הוצאות פחת בניכוי רכישות, נטו השנה
נכסים בלתי מוחשיים - הוצאות פחת בניכוי רכישות השנה
שינויים אחרים בנכסים והתחייבויות שלא קיבלו ביטוי תקציבי

-

איזון תקציבי (תקבולים במזומן כנגד הוצאות במזומן)
